

**Zápis ze 4. zasedání Asociace děkanů ekonomických fakult
konaného ve dnech 5. a 6. 10. 2023
Místo konání – Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity, Brno**

Přítomni: doc. Bartoš; doc. Dvořáková Líšková; prof. Fischer; prof. Hynek; doc. Kapounek; doc. Kocourek; doc. Krechovská; Dr. Moc; Ing. Ruschak; doc. Sabolovič; doc. Spáčil; prof. Stejskal; prof. Špalek; doc. Šperka; doc. Šubrt; doc. Švecová; prof. Tuček; doc. Zárybnická-Žárová

Omluveni: doc. Gregor, doc. Slobodyan, doc. Taušer

(viz. prezenční listina)

Hosté: doc. Rostislav Staněk (proděkan ECON MUNI), Pavel Doleček (náměstek ministryně pro vědu výzkum a inovace), prof. Milan Pospíšil (předseda RVŠ)

Program zasedání byl představen a odsouhlasen a rámcově probíhal dle pozvánky na akci (viz. níže Příloha č.1)

Jednání zahájil prof. Špalek, přivítal všechny přítomné, představil program a shrnul organizační pokyny.

1. Projednání nových žádostí o řádné členství v asociaci

Před zasedáním nebyla předložena žádná žádost o členství v Asociaci.

V průběhu zasedání byl prezentován zájem o členství ze strany vedoucí Katedry ekonomických studií VŠ Polytechnické z Jihlavy Dr. Kuncové a Dr. Schneidera (děkana FRRMS MENDELU). Vzhledem k tomu, že ve stanovách Asociace je obsaženo, že děkanem fakulty se rozumí také ředitel vysokoškolského ústavu či institutu, jehož výuková a vědecká činnost je převážně zaměřena na oblast ekonomie, může pochopitelně požádat o členství i katedra VŠPJ. Oba zájemci budou informováni, aby zaslali svůj zájem i oficiálně na mail info@dekanief.cz. Na dalším zasedání (v březnu 2024) budou jejich žádosti projednány a proběhne k nim hlasování. Oba zájemce můžeme stejně jako při posledním rozšiřování Asociace přizvat na jednání samotné.

2. Vystoupení Pavla Dolečka, náměstka ministryně pro vědu výzkum a inovace

Náměstek Pavel Doleček ve své prezentaci shrnul aktuální pozici Ministerstva ve vztahu k hodnocení vědy a výzkumu v ČR, zejména Metodiku M17+ a její další rozvoj, roli agentur GAČR a TAČR a možnosti podpory SHUV oborů v rámci těchto i jiných programových schémat. Detailněji se věnoval přípravě hodnocení dle Metodiky v roce 2024. Zmíněno bylo i navýšení DKRVO o cca 4,5 %.

Druhou část vystoupení věnoval aktuální situaci v oblasti vysokých škol, zejména vývoji výdajů státního rozpočtu ČR na vědu a výzkum. Stejně tak okomentoval obecnější situaci financování vysokého školství v ČR a předpokládaný (ne)růst rozpočtu na VŠ v roce 2024.

V následné diskusi vystoupili:

Prof. Tuček se zajímal o nastavení hodnocení projektových výzev v rámci OP JAK, zejména výzvy Excellence ve společenských a humanitních vědách. Konkrétně o disproporce při hodnocení excellence za celé IČO vs. pozici a výstupy dané ekonomické či filosofické fakulty.

Doc. Kapounek poukázal na značnou administrativní zátěž, která v souvislosti s přípravou a budoucím řešením projektů OP JAK vzniká jak na straně VŠ, tak i MŠMT. Jednou z možností by bylo rozdělovat prostředky z OP JAK kvótně dle vybrané sady indikátorů.

Prof. Špalek se zajímal o názor ministerstva na roli GAČR a TAČR v systému podpory vědy a výzkumu, zejména s ohledem na vývoj objemu prostředků určených pro dané soutěže.

Doc. Kapounek se zajímal o nastínění politiky Ministerstva ve vztahu ke spolupráci českých VŠ s čínskými partnery.

V reakci na diskusi o rozpočtové situaci vyzval prof. Fischer členy Asociace a obecněji zastoupení vysokých škol k společnému hledání možností, jak zvýšit objem i efektivitu prostředků pro VŠ i ve spolupráci s Ministerstvem pro vědu a MŠMT.

Členové Asociace v tomto bodě souhlasili s tím, že právě ADEF může i do budoucna sloužit jako zdroj a producent objektivních dat a analýz, které umožní kvalifikované rozhodování ve vzdělávací politice, zvláště z pohledu efektivnosti.

3. Umělá inteligence a její role ve vzdělávání

Členové asociace dále diskutovali příležitosti i výzvy, které přináší nástup nástrojů umělé inteligence do vysokého školství. Specificky ekonomické obory, jež jsou potenciálně velmi ovlivněny, neboť výzkum stojí významně na práci se zdroji a textem.

V diskusi se členové ADEF shodli, že vnímají nástup AI jako příležitost (jak například uvádí stanovisko MUNI). Výzvou zůstává, jakým způsobem integrovat jednotlivé nástroje v běžné výuce a zejména v procesu přípravy seminárních a diplomových prací.

Prof. Tuček diskutoval nástroj Scite AI a jeho využití pro přípravu literature survey – zejména ve vztahu k dizertacím. Poukázal na příklady z FaME UTB, kde zejména zahraniční studenti již nástroj využívají.

Doc. Sabolovič seznámil členy ADEF se svou zkušeností ze školení AI a členové následně diskutovali etické otázky spojené s používáním AI.

4. Cena Asociace za nejlepší diplomovou práci

Doc. Krechovská informovala členy ABDF o jednání výkonného výboru (Krechovská, Musílek, Špalek), na němž byla diskutována konkrétní podoba hodnocení DP nominovaných na Cenu Asociace.

Systém výběru bude dvoukolový:

1. kolo

Budou zvoleni čtyři zpravodajové (dva z oblasti ekonomie a financí a dva z oblasti podnikové ekonomiky a managementu), kteří zhodnotí přihlášené práce (v dané oblasti). K bodovému hodnocení bude k dispozici škála zachycující hodnocené oblasti (viz. Příloha č.2).

2. kolo

Výkonný výbor Asociace na základě hodnocení zpravodajů vybere tři oceněné práce. Cena Asociace bude vítězům předána na jejím jarním zasedání (poprvé v březnu 2024).

5. Příprava projektů OP JAK

Členové Asociace i v návaznosti na diskusi s náměstkem Dolečkem dále projednali aktuální situaci při přípravě projektů v rámci výzvy OP JAK Podpora rozvoje excelence ve společenských a humanitních vědách, CP1.1, Výzkum a vývoj SC 1.1. Termíny příjmu žádostí: říjen 2023 - únor 2024. Zaměření výzvy: Podpora špičkových výzkumných záměrů řešících celospolečenské výzvy.

V současné době jsou podle známých informací členy ADEF připravovány dva projekty:

- a) Projekt, jenž koordinuje v rámci svého slotu UHK, HI. partneři: FIM UHK, FaME UTB ve Zlíně, EF TUL, FES UP, EF JČU, který se zaměřuje na Health Economics and Monitoring.
- b) Projekt, který koordinuje ECON MUNI (dr. Hlávka) a který je zaměřený na Ageing. Konsorcium je připravováno ve spolupráci s UK, UOCHB, UZIS a VŠE. Prof. Špalek nabídl členům Asociace možnost zaslat návrhy na dílčí projekty (spíše jako součást již existujícího *working package*).

6. Vystoupení proděkana ECON MUNI Rostislava Staňka

Na úvod druhého dne vystoupil doc. Rostislav Staněk, proděkan pro výzkum na Ekonomicko-správní fakultě MUNI a zároveň předseda Panelu 402 GAČR.

Doc. Staněk shrnul východiska, motivaci i organizaci Hodnocení vědy, výzkumu a doktorského studia na Masarykově univerzitě. Hodnoceny byly vždy organizační jednotky na úrovni kateder/ústavů a každá fakulta měla možnost jmenovat mezinárodní hodnotící panel.

Panel na ECON MUNI směřoval svá doporučení k třem oblastem:

- Menší atomizace výzkumných týmů, koncentrace fakulty na několik výzkumných témat a důraz na mezioborovou spolupráci.
- Excelence v doktorském studiu s důrazem na uplatnění na job marketu (není nutno publikovat před obhajobou dizertační práce).
- Snížení endogamie (inbreedingu), důraz na internacionalizaci výuky i akademického sboru.

Průběh i závěry hodnocení byly dále diskutovány členy Asociace.

Ve druhé části vystoupení doc. Staněk shrnul své zkušenosti s působením v hodnotícím panelu 402 GAČR a členové Asociace diskutovali vhodné strategie i potenciál spolupráce při podávání projektů GAČR. (blíže viz. Příloha č. 3)

7. Doktorské studium

Prof. Tuček požádal členy Asociace o vyjádření postoje jejich fakult/univerzit k navrhované novele zákona o VŠ zejména ve vztahu k záměru navýšit doktorská stipendia. V diskusi vystoupili se zkušenostmi ze svých fakult prof. Špalek, prof. Fischer a prof. Tuček. Členové Asociace se shodli na nutnosti sdílení zkušeností v této oblasti.

Druhou částí byla diskuse standardu školitele. Prof. Tuček prezentoval přístup na UTB Zlín (Příloha č. 4), v diskusi dále vystoupili se zkušenostmi ze svých fakult prof. Fischer, doc. Sabolovič a prof. Špalek.

Závěrem tohoto bodu byla krátce diskutována i koncepce konference DOKBAT a také SVOČ, nicméně bez závěrů společné organizace. Prof. Tuček poděkoval za součinnost a spolupráci při organizaci konference DOKBAT v září 2023 ve Zlíně paní děkance doc. Liškové Dvořákové a zmínil, že rád přizve doktorandy z jakéhokoliv pracoviště i na další ročník na září 2024.

8. Závěrečné bakalářské práce

V reakci na průběžné diskuse členů Asociace navrhl prof. Špalek projednání společného přístupu členů Asociace k ukončování bakalářského studia, zejména ve vztahu k bakalářským pracím.

Členové Asociace se v diskusi shodli na nutnosti opustit současný koncept bakalářské práce, zejména s ohledem na nástup AI a související změny v metodách zpracování odborných textů. Dvě fakulty (ECON MUNI a FIS VŠE) již o této změně uvažují ve velmi krátkém období. Některé ho již v minulosti i otestovaly: např. EF TUL.

V diskusi byly zmíněna i rizika tohoto kroku – menší kompetence studentů při psaní diplomové práce, reputační riziko, omezení transparentnosti. I při tomto vědomí se přítomní členové Asociace jednomyslně shodli na následujícím usnesení:

„Asociace děkanů ekonomických fakult podporuje změnu koncepce ukončení bakalářského stupně studia v části závěrečné práce a pověřuje předsedu jednáním s NAU v této otázce.“

9. Vystoupení předsedy Rady vysokých škol, prof. Milana Pospíšila

Závěrečný blok byl věnován diskusi aktuální situace financování veřejných vysokých škol. V hlavním vystoupení prof. Pospíšil (předseda RVŠ) shrnul a okomentoval současnou situaci, pozici RVŠ, ČR i MŠMT. Výhled financování VŠ pro rok 2024 není příliš optimistický a některé profesní organizace i fakulty vysokých škol zvažují protestní akce.

Prof. Pospíšil také seznámil členy Asociace se závěry probíhajícího zasedání ČR v Olomouci a jeho závěry. V následné diskusi se členové Asociace s prof. Pospíšilem shodli na nezbytnosti dlouhodobé koncepce vysokého školství s důrazem na dialog MŠMT a VŠ. Stát by měl definovat, jaká je role vysokých škol a tomu přizpůsobit své financování. Je také nezbytné financování nastavit v alespoň střednědobé perspektivě s ohledem na plánování lidských i infrastrukturních zdrojů vysokých škol. Prof. Milan Pospíšil zmínil i připravenou stávku, kterou na 17.10.2023 od 14-15 hodin oznámily VŠ odbory pod vedením p. Ondřeje Švece předsedy AS FF UK a koordinátora iniciativy Hodina pravdy. Prof. Pospíšil byl požádán iniciátory stávky, aby na stávce vystoupil. Členové asociace děkanů EF v diskusi zmínil, že mohou přispět např. konkrétní argumentací ve vazbě na argumenty stávky. Ty základní uvádíme např.: podíl rozpočtu vynakládaný z veřejných zdrojů na terciární vzdělávání v roce 2020: 0,8% HDP, zatímco průměr OECD činí 1,1%, případně rozdíl mezi 0,86% HDP v ČR a průměrných 1,27 % HDP v EU ad.

10. Závěr

Prof. Tuček poděkoval za organizaci zasedání pořádající instituci prof. Špalkovi. Dále pozval členy ADEF na 5. zasedání Asociace, které se uskuteční ve dnech 21. a 22. 3. 2024, na FaME UTB ve Zlíně. Přítomní členové se shodli, že v tuto chvíli nebudeme měnit členy výkonného výboru. V kontextu stanov se členem výkonného výboru stane nový děkan/-ka podle toho, kde se uskuteční další (6.) zasedání. To bude m.j. projednáno až na zlínském zasedání.

Rekapitulace aktuálních členů výkonného výboru asociace:

- prof. Ing. David Tuček, Ph.D. (FaME UTB ve Zlíně) – předseda asociace
- doc. Ing. Michaela Krechovská, Ph.D. (EF ZČU v Plzni) – místopředsedkyně asociace
- prof. Ing. Petr Musílek, Ph.D. (FFÚ VŠE v Praze) – člen výkonného výboru
- prof. Ing. Jiří Špalek, Ph.D. (ESF – MUNI v Brně) – člen výkonného výboru

Prof. Špalek poděkoval všem za účast.

V Brně dne 13. 10. 2023

Zápis zpracoval: prof. Ing. Jiří Špalek, Ph.D., děkan ECON MUNI v Brně

Verifikoval: prof. Ing. David Tuček, Ph.D., děkan FaME UTB ve Zlíně

Příloha č. 1

Program jednání

Čtvrtek 5. 10. 2023

- 13:00 – 14:00 Aktuální informace z oblasti vědy a výzkumu (*PhDr. Pavel Doleček, Ph.D., náměstek ministryně pro vědu, výzkum a inovace*)
- 14:00 – 14:30 *přestávka*
- 14:30 – 16:30 Zahájení jednání Asociace děkanů ekonomických fakult a případné projednání nových žádostí o řádné členství (*prof. Špalek, prof. Tuček*)
- Postavení ekonomických fakult, spolupráce ČR a Asociace děkanů ekonomických fakult a aktuální ekonomické záležitosti vysokého školství (*prof. Tuček*)
- Cena Asociace děkanů ekonomických fakult za nejlepší závěrečné práce (CADEF) – informace k hodnocení (*doc. Krechovská*)
- Diskuse společných témat k podávaným projektům v rámci výzvy OP JAK – podpora excelence ve společenských a humanitních vědách: vyhlášení v říjnu 2023. Témata, která mají mezinárodní přesah i celospolečenský dopad. (*prof. Tuček, prof. Špalek, doc. Kapounek, příp. další*)
- 16:30 – 18:30 Prohlídka Simulačního centra Lékařské fakulty MU ([Simulační centrum | MED MUNI](#)) (doprava bude zajištěna hromadně – fakulta – SIMU – restaurace)
- 18:30 Večeře v restauraci [Pivovarská Starobrnno](#)

Pátek 6. 10. 2023

- 09:00 – 10:00 Podávání a hodnocení projektů GAČR: zkušenosti z panelu P402 (*doc. Rostislav Staněk, proděkan pro výzkum Ekonomicko-správní fakulty MU*)
- 10:00 – 10:15 *přestávka*
- 10:15 – 11:30 Diskuse společných témat (k plnění pracovních bodů z minulého zasedání)
- konference DOKBAT na rok 2024 (za Moravu je navržen DOKBAT (a IDS) MORAVA: září 2024
 - konference DOKBAT ČECHY – dořešení
 - SVOČ – případně organizace v podobném modelu – dořešení
- 11:30 – 13:00 Společný oběd v Akademickém klubu v budově Ekonomicko-správní fakulty MU
- 13:00 – 14:00 Diskuse aktuální situace financování veřejných vysokých škol. Podpora společného prohlášení zástupců reprezentace vysokých škol, odborů a profesních asociací (*prof. Milan Pospíšil – předseda Rady vysokých škol, prorektor pro strategii a rozvoj Vysoké školy chemicko-technologické v Praze*)